

Nacionālais jautājums mūsdienu apstākļos

«Loti svarīgs padomju tautu sadarbības nostiprināšanas un vienlaikus sociālistiskas tiesiskas valsts celtniecības uzdevums ir pilnīgi un konsekventi realizēt Konstitūcijā ietverto principu par pilsoņu līdztiesību neatkarīgi no vīnu rases, reliģiskās un nacionālās piederības,» — teikts nesen publicētajā 1989. gada 20. septembrī PSKP CK Plēnumā pieņemtajā

platformā «Partijas nacionālā politika mūsdienu apstākļos». Izvirzot šo platformu, kas būtībā ir leninisko normu ievērošana, atzīstot nāciju pašnoteikšanās tiesības, PSKP plāsi analizē, kad un kādos apstākļos veidojusies situācija, kad vērojama uzraudzīšanās pār mazākumtautībām, tautību vai etnogrāfisko grupu izvēsāna vai tās draudi, nciecītība vienai nācijai pret otru, teritoriālās, politiskas vai cita rakstura pretenzijas unnesaskaņas. Partija atzīst, ka leninisko nacionālās politikas principu pārkāpumi radīja apstāklus, kuru dēļ ciešas visas mūsu zemes, tajā skaitā arī krievu tauta, līdz ar to izvirzījušās daudzas asas sociālā ekonomiskās un ekoloģiskās problēmas, uzvumi vēstures pieminekļu, nacionālo kultūras

bagātību, tradīciju saglabāšanā un atjaunošanā. Kops 1985. gada aprīlī tiek realizēta plāsa reformu programma visās cilvēka dzīves un darības sfērās, ko mēs saucam arī par jaunas atdzīmšanas vilni. So gadu vētrainie notikumi nevar dzīvot izolēti, bez citu kaimiņu draudzīgas sadarbības kultūrā un ekonomikā, bez kopīgiem uzticīgiem politiskajiem mērķiem. Gadu simtos veidojusies un nostiprinājusies arī mūsu kaimintautu sa-

sākas pāreja uz ekonomisko neatkarību — saimniecisko aprekīnu un pašfinansēšanos.

Cilvēces vēsture gadu tūkstošu garumā pierādīusi, ka neviens nācija nevar dzīvot izolēti, bez citu kaimiņu draudzīgas sadarbības kultūrā un ekonomikā, bez kopīgiem uzticīgiem politiskajiem mērķiem. Gadu simtos veidojusies un nostiprinājusies arī mūsu kaimintautu sa-

draudzība, Latvijas ekonomiskie, politiskie un kultūras sakari ar kaimiņrepublikām, tos stiprinājusi kopīgā asinīnā ciņa pret svezenīmu iebrūcējiem, par brīvību un neatkarību.

Līdz ar to izvirzās jautājumi arī par padomju tautu un tautību federācijas pilnveidošanu, tās radikālu pārveidošanu, precīzi nosaukot Savienības un republiku kompetenci.

VINOTI LATVIAI

JAUNĀIS CĒĻS

Cena 2 kap.

Agrofirmas „Sorkonais Oktobris“ laikroksts

Latvijas Pionieru savienība

Kā visās jomās, pārmainas skar arī skolēnu dzīvi, pionieru organizāciju. Izveidota Latvijas Pionieru savienība, kurās augstākais orgāns ir Parlaments, saistīvošs no divām palātām: pionieru aktīva un draugu savienības. Līdzīgi tiek izveidoti arī rajoni, organizēti arī pionieru organizācijas.

nu ietvaros. Pionieri rajoņu un republikas posmos strādā pie izmaiņām atrībūtā un simbolikā. Piešķiram, tiek izvirzīti priekšlikumi, lai katru novadu pionieriem būtu savas krāsas kaklauti: Latgale — zils, Kurzeme — zaļš, Vidzemē — brūns un Zemgale — pelēks. Savādākā bus pionieru nozīmīte, arī vīnu himna, lerosināts, lai savu himna būtu arī pionieru vīenībām.

Par šiem un citiem jautājumiem, saistītiem ar

pionieru organizācijas jauno vietu un uzdevumiem, sprieda vecākie pionieri vadītāji un aktivisti savā sanāksmē rajona pionieru un skolēnu namā. Pārstāvniecībai uz LPS Parlamentu izvirzīja Niedru devingadīgās skolas pionieru vīenības padomes priekšsēdētāju, šī gada Visvienības pionieru nomēnes «Arteks» dalībnieci Eriku Zaharenkovu un Rudzētu vidusskolas vecāko pionieru vadītāju Aiju Grīnuli:

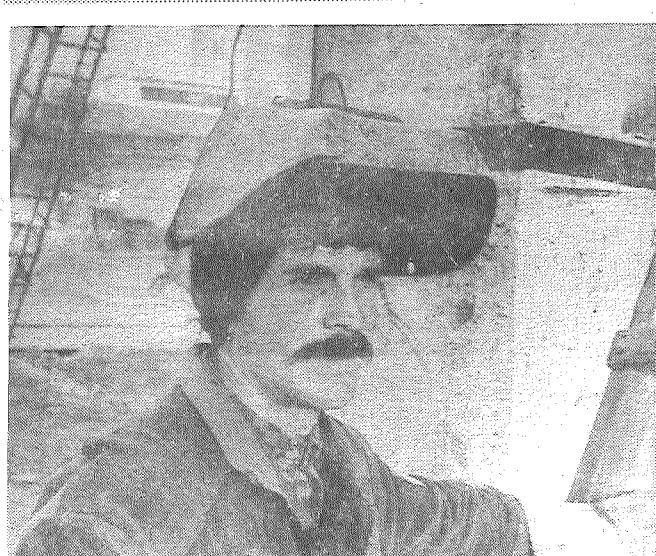
Jaunā linu fabrikas būvlaukuma saimnieki tagad ir laudis no montāžas pārvades, viņi steidz stiebriņu mērcēšanas ceha montāžu, lai varētu kertties pie gajenā korpusa izbūves.

ATTĒLOS:

prasmīga speciālista un rosīga darbinieka slava objekta ir Staņislavam Uhomovam;

Daugavpils celtniecības un montāžas pārvades «Promtehmontaž» Mihaila Vaškeviča brigādes loceklis Aleksandrs Veličko, Nikolajs Volodins, Jurijs Tuharovs, Vadims Kudiatovs un Ivans Brusovs atelpas bridi, kamēr tiek sametināts kārtējais karkasa balsts.

A. MEZMĀLA foto

Riebiņu ciema tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumi

Par vēlēšanu apgabalu izveidošanu

Riebiņu Tautas deputātu padomes izpildkomiteja nolēma izveidot Riebiņu ciema teritorijā 30 vēlēšanu apgabalus:

1. Riebiņu vēlēšanu apgabals (ietilpst Riebiņu c.

— Dārzu ielas 1. un 4.

mājā).

11. Riebiņu vēlēšanu apgabals (ietilpst Riebiņu c.

— Dārzu ielas 5. mājā).

12. Riebiņu vēlēšanu apgabals (ietilpst Riebiņu c.

— Livānu un Aizupes ielas.

13. Ondžuļu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Ondžuļi, Osunieši, Pivova, Kostīgi).

14. Opūgu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Opugi, Patmalnieki, Beči).

15. Sprindžu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Sprindži, Lielie Gavari, Vinkova, Sjomovka).

16. Petrovsku vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Petrovski, Zvidri, Pizāni, Sidorovka, Briški).

17. Duntišku vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Muhti, Kostukli, Novini, Īkangeli, Duntiški).

18. Randaru vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Lejas Randari, Kalna Randari, Blazeviči, Medvednieki, Zaseki).

19. Krejānu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Krejāni, Cīmanī, Kazīši, Remenieki).

20. Leinišku vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Leiniški, Veronikova, Muhtki, Novoseļje).

21. Zabegu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Zabegi, Pušča, Stabulnieki, Kauša, Skrivāčiši).

22. Reinieku vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Reinieki, Dakari, Lukašiški, Iromina, Aizucieši).

23. Kaušu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Kauša — I. Kauša — II. Sauna, Ezernieki, Baibas).

24. Torogu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Torogi, Rubovka, Sadovka, Vēveri).

25. Pieninu vēlēšanu apgabals (Pieninu c. ezera kreisajā krastā).

26. Pieninu vēlēšanu apgabals (Pieninu c. ezera labajā krastā).

27. Kalnacku vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Kalnacki, Sunipi, Jaunie Rumpi, Ivanovka, Krasnaja Gorka).

28. Kokoriešu vēlēšanu apgabals (apdzīvota vieta Kokorieši).

29. Rumpu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Lielie Rumpi, Sakaini, Zarini).

30. Oriešu vēlēšanu apgabals (apdzīvotas vietas Runcaynieki, Mazie Orieši, Babri).

Izpildkomitejas priekšsēdētāja

— A. Tumašova

Sekretāre

— A. Vagabova

Par vēlēšanu komisijas apstiprināšanu

Pamaņojoties, us Latvijas PSR Likuma «Par Latvijas PSR viētējo padomju tautas deputātu vēlēšanām» 21. pantu, Riebiņu ciema Tautas deputātu padomes izpildkomiteja nolēma

apstiprinat ciema vēlēšanu komisiju 7 cilvēku sastavā:

no agrofirmas «Sarkanais Oktobris» kohzo val-

des — Genādijs Nikolaja d. Haralams,

Vera Merkurija m. Leonova,

Valērijs Poliekta d. Petros,

no I ražošanas iecirkna darba kolektīva — Marija Donāta m. Butkāne,

no II ražošanas iecirkna darba kolektīva

Vasilijs Lavrentija d. Abajevs,

no Riebiņu vidusskolas

darba kolektīva —

Valentina Stanislava m. Adamoviča,

no LTF Preiļu rajona

apdzīvotās valdes —

Marija Jāņa m. Ivanova.

Izpildkomitejas priekšsēdētāja — A. Tumašova

Sekretāre — A. Vagabova

KĀJĀI BUT PIRMINĀKĀS PIEBEDZEI?

IZVESTITAS VĒLĒŠANU KOMISIJAS

KOLEKTĪVOS

IZGĀZUMS

IZLAZĪTĀ KVALITĀTE

PAGASTU PASĀRĀVALDE

ZVĒDRU KOMERCIĀLAIS

KĀJĀI ZEMĒS

KALENDĀRAI

ZĀLĀJA JUBILEJA

SILAJĀNU MOZĀKA

IZDEVĪGI UN GANDARĪTUMS

PREIĻU PARKA ATDZINĀŠANA

Vēstures lappuses šķirstot → Dabas stūri → Sludinājumi, reklāma

Dominiks Jermolovīts

(Turpinājums. Sākums
36. numurā.)

Brālis un māsa Buši (viņš bija agronomi, 1941. gadā deportēts). Anton Leperons Rēzeknes glīmnāzijā mācīja latīnu vadību, pēc kara strādāja par skolotāju Feimaņos. Henrihs Bēcs no Nalobnās 1943. gadā ievērtējis par mācītāju, strādāja Daugavpili, emigrēja uz ārzemēm. Antons Tumāns no Sadrinku sādžas pēc Pēterpils garīga semināra beigšanas strādāja par mācītāju Aglonā, tur arī mira. Brālis Pēteris Tumāns strādā par mācītāju. Juris Kunciāns no Dakariem strādāja par Daugavpils aprinka tautskolotāju inspektoru. Francisks Korsaks no Sjovzkas — pasta ierēdis 1941. gadā deportēts. Jānis Skutelis no Nalobnās — ierēdnis Rīgā. Francis Lemešonoks, vēlāk uzvārdū nomainīja uz Eglāju, no Golubovas vācu okupācijas laikā izdarīja noziegumus pret cilvēkiem, sodīti ar nāvi. Stanislavs Kovalēvskis no Kāļiem, Latvijas armijas virsnieks, pēc kara Feimaņu muižas jaunsaimnieks, Feimaņu pamatskolas pārziņis. Verners Pelniņš no Krevu muižas bijis virsnieks. Aloīzs Visockis no Leperiem kritis karā kā gvardes kapteinis. Onufrījs Babris, kara dalībnieks, pulkvedis, pēc kara strādāja par komisaru

Ventspili un Rēzeknē. Logino no Noviniem — skolu inspektors Rēzeknes tautas izglītības nodaļa, vēstures skolotājs Rēzeknes 1. vidusskola, daudz strādājis novadpētniecībā. Lairons Fjodorovs no Norkovas — Līdumu sepingadāgās skolas direktors. Helēna Visocka no Leperiem strādāja Riebiņu un Silajānu pamatskolās, emigrējusi. Brālis un māsa Aleksandrs un Elza Kancāni, Gurvičs no Riebiņiem — četrdesmito gadu beigās Daugavpils Pedagogiskā institūta pasnniedzējs un neklāties nodalas vadītājs. Jānis Rečs no Nojautām, dzejnieks, rakstīja latgaliešu žurnāliem:

Pagājušā gadsimta beigās no Varslavāniem uz Rēzekni pārcēlās mākslinieku Franciska Varslavāna (1899. — 1949.) un aktiera Antona Varslavāna (1904.) tēvs. Divdesmitais gados no Liskānu zādīas uz Jaunpiebalgu pārceļās dzejnieces Olgas Līsovkas (1928.) tēvs. Riebiņi muižas pili dzimusi pirmā latgaliete ar konseruatorijas izglītību, pazistama dziedāja Helēna Kozlovska, precējusies ar rakstnieku Ādolfu Ersu.

Nedaudz par ievērojamākajām pagasta vietām.

RIEBINI. Muiža, kurā kopplatība līdz 1920. gada agrarreformai bija 573 hektari, sadalīta 66 viē-

nības — jaunsaimniecības, amatnieku zemes gabaloš. Centrs ar muižas pili tika piešķirts pamatskolai. Starp muižu un miestu atradās ūdensdzirnavas, to ipašnieks Reiznieks bija vecs cilvēks, kurš nevarēja pats pārvietoties, jo bija paralīzētas abas kājas. Viņa dēls Alfrēds strādāja par ceļu meistarū. Vēlāk Reiznieks dzirnavas zaudēja, tās nonāca bankas iepāšumā. Ap 1936. gadu šīs dzirnavas no bankas nopirkta mācītājs Vincents Juško un iznomāja Reiznieka znotam Stūrstetam.

Uz rietumiem no miesta atrodās katoliku baznīca. Laikā no 1928. līdz 1933. gadam par prāvestu strādāja Sēdrinieku sādžā dzimušās Antons Tumāns. Viņš gandrīz katru dienu gāja uz skolu, kur bez tīcības mācības kādu laiku nesniedza arī dziedāšanu. Bija vairāku reliģiskā satura grāmatu autors, daudz nodarbojās ar katoliskās preses izplatišanu. No Riebiņiem vēlāk pārcēlās uz Kārsavu. Par A. Tumovu rakstnieku Jezups Laganovskis atceras savā atminu grāmatā «Pasaules atklāsme», kas izdotā 1987. gadā. Viņa vietā nāca Vincents Juško, loti sabiedriski cilvēks, kas ātri atradā kontaktu ar visu taučību cilvēkiem. Viņu pārcela uz Jasmuižu.

No miesta uz ziemeļiem,

atrodās pareizticīgo baznīca. Ta kā draudzē Šo tiešīgo bija maz, inacītājs nedzīvoja un dievkalpojumi netika reti. 1930. gada pie pareizticīgo bāznīcas apglabaja Kaušu muižas iepāšnieka Petera Kōrecka mīstas attlekas.

Riebiņi miests bija sācis veidoties pirms apmēram 200 gadīem. Pēc Latvijas Konversācijas vārdnīcas datiem 1933. gada te bija 88 mājas ar 464 iedzīvotājiem, no kuriem 68 procenti bija ebreji, 21 procents latvieši, 8 procenti krievi un 3 procenti poli. Ebreji ar lauksmīniecību ienodarbojās, bet bija labi visu nozaru amatnieki: skroderi, kurpnieki, atsīdnieki, galdnieceki, skārdnieki, mīlestnieki u.c.

Miestā bija kāds desmiti veikalų, tie piedereja Gurvičam, Fainšteinam, J. Rauhmanam, J. Rubīnam, Ulmanam, J. Sklāram, A. Zlatokrilovam un citiem. Daudzi bija celojoši tirgotāji, braukāja pa apkārti, izvadādamī preces un iepirkdamī lopus, citas mantas. Tieši, kuriem nebija zirgu, staigāja ar sīku preču paunām. Riebiņos bija aptieka, frīzētāva, vairāki skārnī un dažādas darbnīcas. Veikali bija atvērti jebkurā laikā, izņemot sestdienas, kad ebreji nestrādāja, bet pieklājīgi un labi ģērbušies, pastaigājās, atpūtās.

Latviešu un krievu skolās ebereju bērni nemācījās, izņēmums bija divas meiteņas — I. Sklāra un T. Izraeliete, un aptiekāra dēls I. Mikelsons. Ebrietiem pie mājām bija reliģīzes zemes galīnī. Jielāka dala no viniem turēja vīnis, kuras ganīties veda diezīnājāja. Ja tiem neizdevās izbezpt.

Pēc Latvijas okupācijas Hitlerišķi visus ebrejus iznīcināja. Ja tiem neizdevās izbezpt.

(Turpinājums sekot)

DARBA LAIKS

Agrofirma «Sarkanais Oktobris» juriskonsultē pīiem apmeklētājus katru ceturtdienu:

— rūpnīcā no plkst.

9.00 līdz 12.00.

Linu fabrikā no plkst.

13.30 līdz 15.00.

Cīties rūpnīcā no plkst.

15.30 līdz 16.30.

IEPAZISANĀS

Virietis labakajos gados, augums 185 cm, mēklē sev atbilstošu dzīves draugu — mazliet romantisku. Vēlama fotogrāfija. Adrese: Preiļi, pasts, uz pieprasījumu, J. S.

Ikvienai dziesmai reiz ir jaizskan,

Pat diēna kvēlākā sev rietu līdzīnes.

(A. Dāle)

Izsakām dzīlu līdzjūtību arodkomitejas grāmatvedei Nadeždai Filimonovai sakārā ar BRĀLA pāragro nāvi.

Agrofirma «Sarkanais Oktobris» kolektīvs, arodībiedrības komiteja

Koks nezin, kad vētrā tas lūzis,

Ne cilvēka sirds, kad puķstēt tā stās.

(O. Rikmanis)

Izsakām dzīlu līdzjūtību

Nadeždai Filimonovai no BRĀLA uz mūžu atvadojas.

Laikraksta «Jaunais Cēls» redakcija

Izdevīgi un gandarijums

Laikraksts «Jaunais Cēls» iestājas par sadarbiem izveidošanu ar lietišķiem cilvēkiem visos apkaimes rajonos un iestādēm, kuras vēlas klientiem paziņot par saviem pakalpojumiem, realizēt preces un tamlīdzīgi neatkarīgi no resoru piederības, sabiedriskās darbības principiem. Publicējam zinas par tīrgus cenām, kultūras un reliģiskajiem pasākumiem, kooperatīvu piedāvājumu reklēmu, administratīvu iestāžu paziņojumus, organizāciju informāciju, laulību un citus sludinājumus. Izdarot to ar attiecīgu māksliniecisku noformējumu.

Ievietojumi laikraksta slejas tiek atkārtoti līdz tam laikam, kamēr prece realizēta, pakalpojums — izdarīts, sarīkojums — noticis, tas ir, atkārtojot vienu, divas un vairākas reizes, pie kam par pirmo avansā jāiemaksā 25 kapeikas par kvadrācentimetru, pēdējo reizi — 50 kapeikas. Domājam, ka reklāmas devējiem tādi noteikumi ir izdevīgi. Savukārt laikraksta redakcija būs gandari, kā izdosies palidzēt. Pastāvīgajiem klientiem, kuri laikraksta pakalpojumus izmanto vairākas reizes un arī ilgāku laiku, paredzēta liela pretimākšana.

«Jaunais Cēls»

Tirām acīm ezers

raugās

Kaini un lejas, pa tēm aizloķas ceļš — uz ļabu un kreiso pusē, augšup un lejup; Klāt rudens, Bīrtalas kļuvušas dzeltenas, zaļas pauguri, iingūras zilā debess ar baltām inakonu gubām — nerēdzēti skansts un saulgāns rudens. No salīnu kaudzēs pacelas no snaudā pēc satīgām pūs īlenām uzmīdināts liels valbagi. Bet citādi apkarne nemana dzīvības pažīmju. Ar spožu un tīru skatienu norauga Ostrovas ezers, ir vēl tadi stūri, kur pīspīgs gars

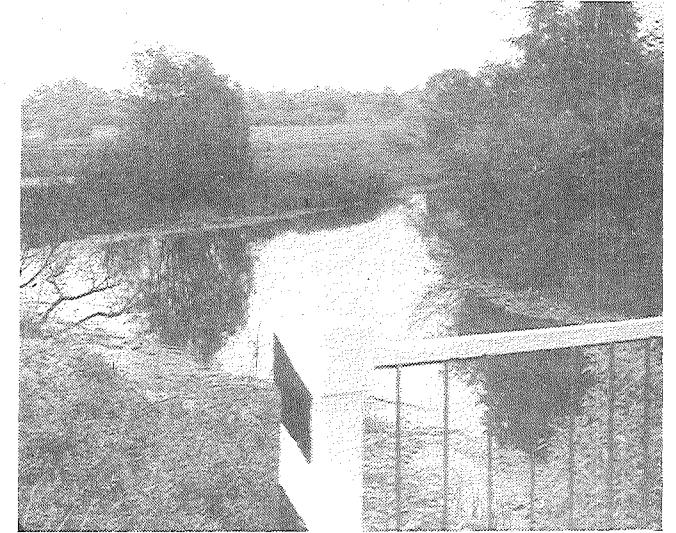

Preiļu parka atdzīmšana

parka diķiem, aizbērts atzarojums, kas nonāk parkā pie pils Tādejādi izdevies dīķus pasargāt. Bet aiz dzirnavām upē ieplūst pilsetas kanalizācijas ūdenī tālāk ar to savienojas arī Saltupes atteka, netirā straume, un visa Ši «kompanija» nonāk Feimankā.

Kopš 1984. gada Restaurācijas institūts strādā pie mūsu pilsētas parka rekonstrukcijas projekta. Leguldiņi ne mazums līdzekļu projekta izstrādāšanai, jo tā autoriem ir loti daudz jāstrādā gan arhīvos, gan arī uz vietas parkā, izdarot pētījumus dīķu dibenos un tamlīdzīgi. Pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs Mihails Agurjanovs pastāstīja, ka galīgajā varianta projekts paredzēs

parkam un tā būvēm, iekārtot mazās arhitektūras formas, tiltus un vārtus. Klāt rūpīgi, Bīrtalas kļuvušas dzeltenas, zaļas pauguri, iingūras zilā debess ar baltām inakonu gubām — nerēdzēti skansts un saulgāns rudens. No salīnu kaudzēs pacelas no snaudā pēc satīgām pūs īlenām uzmīdināts liels valbagi. Bet citādi apkarne nemana dzīvības pažīmju. Ar spožu un tīru skatienu norauga Ostrovas ezers, ir vēl tadi stūri, kur pīspīgs gars

ATTELOS: Ostrovas ezers agrofirmas kolhoza nomāle: Dubna pie Vārkavas.

Redaktors A. RĀNCĀNS

J A U N A I S
C E L Š

Laikraksts «Jaunais Cēls» («Новый
путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu
un krievu valodā sestdienas.

Redakcijas adrese: 228273 Preiļu rajona Riebiņu ciemā, agrofirma «Sarkanais Oktobris». Telefons redaktoram un nodalas vadītājam — 56732

Pas. 1186.
Met. 1600.

Iespējots Latvijas izdevniecību, poligrafijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā. Formāts — 1 nosacīta iespiedloksne.